

Sygn. akt: WO 14/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Buliński

Protokolant : Marcin Szlaga

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej ppłk. Macieja Nowaka,
po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Wojskowej w dniu 30 października 2017 r.
wniosku mjr. rez. M. B., uniewinnionego od czynu z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 189
§ 1 k.k., w przedmiocie zwrotu oskarżonemu kosztów wyłożonego wynagrodzenia
obrońcy, na podstawie art. 626 § 2 k.p.k., art. 632 pkt 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**zasądzić na rzecz mjr. rez. M. B. od Skarbu Państwa kwotę
7346,50 zł tytułem zwrotu kosztów za obronę z wyboru w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2017 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w P.,
uniewinnił mjr. rez. M. B. od popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu
z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 1 czerwca 2017 r. Sąd Najwyższy, sygn. akt: WA 3/17,
po rozpoznaniu apelacji, powyższe orzeczenie utrzymał w mocy.

W dniu 16 sierpnia 2017 r. do Izby Wojskowej Sądu Najwyższego wpłynął
wniosek mjr. rez. M. B. o zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa kwoty
8646,50 zł tytułem wyłożonych kosztów wynagrodzenia obrońcy z wyboru

w niniejszej sprawie. W treści uzasadnienia, na podstawie § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.), zawarł oświadczenie, że został obciążony kosztami w kwocie 8500 zł z tytułu wynagrodzenia swojego obrońcy z wyboru. Jednocześnie przedstawił trzy faktury dowodzące tej sumy, a związanej ze sporządzeniem merytorycznej odpowiedzi na apelację prokuratora oraz z aktywnym udziałem w rozprawie apelacyjnej. Ponadto, wnioskodawca zwrócił się o zwrot kosztów dojazdu jego obrońcy na rozprawę odwoławczą, z O. do W. i z powrotem, w wysokości 146,50 zł, załączając poświadczające ten fakt bilety kolejowe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o zasądzenie zwrotu kosztów wskazanych przez mjr. rez. M. B. w oświadczeniu nie zasługiwał na uwzględnienie, w opisanym przez niego wymiarze. Należy bowiem wyjaśnić, iż mimo zmiany systematyki rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.) w stosunku do poprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 461 ze zm.), analiza jego przepisów prowadzi do wniosku, iż nie zmieniło się zasadniczo postrzeganie zakresu obowiązku zwrotu kosztów. Jakkolwiek wedle § 16 aktualnego rozporządzenia wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich może zawierać oświadczenie o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata, ale podobnie jak w poprzednim stanie prawnym Sąd nie jest tym oświadczeniem związany. Jest tak z uwagi na fakt, że wprawdzie zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o Adwokaturze (Dz.U. z 2016 r. poz. 1999 ze zm.) opłaty za czynności adwokackie ustala umowa z klientem, niemniej umowa ta jest wiążąca tylko w relacji pomiędzy pełnomocnikiem będącym adwokatem i jego mocodawcą. Ustalona w umowie wysokość opłat za czynności adwokackie nie musi stanowić podstawy zasądzenia przez sąd poniesionych przez tę stronę kosztów zastępstwa prawnego. Powyższe znajduje potwierdzenie w uzasadnieniu projektu

komentowanego rozporządzenia, gdzie zastrzeżono, iż „oceniając wysokość podlegającego zwrotowi wynagrodzenia na podstawie autonomicznie określonych przesłanek i każdorazowo, uwzględniając charakter sprawy, rzeczywisty nakład pracy pełnomocnika i podjęte w sprawie czynności, sąd nie jest związany ustaloną w umowie wysokością wynagrodzenia (...) za prowadzenie sprawy. Ustalona w taki sposób opłata istotnie może różnić się od rzeczywiście poniesionego przez stronę kosztu profesjonalnego pełnomocnika” (zob.: A. Partyk., T. Partyk, Komentarz do § 15 Rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Lex/el. 2017). Powracając do wspomnianego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., z § 15 ust. 1 wynika, że opłaty stanowiące podstawę zasądzenia kosztów adwokackich ustala się z uwzględnieniem stawek minimalnych określonych w rozdziałach 2-4; z czego wnosić należy, że są one podstawą dla ustalenia wynagrodzenia. Istotne rozróżnienie zawiera ust 2 i ust. 3 § 15. Mianowicie różnicuje wysokość wynagrodzenia w sposób decydujący fakt, czy sprawa wymaga, czy też nie wymaga przeprowadzenia rozprawy, przy czym w sytuacji, gdy sprawa wymaga przeprowadzenia rozprawy, sąd winien uwzględniać dla określenia stawki przewyższającej minimalną, ale nie większej niż sześciokrotność minimalnej.

W niniejszej sprawie mjr. rez. M. B. wnosił o zasądzenie, zgodnie z przedstawionymi fakturami, kwoty 8500 zł, która przewyższa sześciokrotność stawki minimalnej wynoszącej 1200 zł za obronę przed Sądem Najwyższym, wynikającą z treści § 11 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 listopada 2015 r. (Dz.U. poz. 1800 ze zm.). W tej sytuacji maksymalna do zasądzenia kwota wynosi 7200 zł i zważywszy – zdaniem Sądu Najwyższego - na zaistnienie przesłanek określonych w § 15 ust. 3 pkt 4 cyt. rozporządzenia (nakład pracy związany ze sporządzeniem odpowiedzi na apelacji), suma ta jest adekwatna do charakteru sprawy.

W pełni natomiast na uwzględnienie zasługiwał wniosek mjr. rez. M. B. co do zwrotu kosztów przejazdu jego obrońcy na trasie O. – W., W. – O. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa w skład uzasadnionych wydatków oskarżonego z tytułu ustanowionego w sprawie jednego obrońcy (art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k.) wchodzi również poniesione przez niego wydatki na pokrycie kosztów dojazdu obrońcy na

rozprawę i jako takie w wypadku uniewinnienia oskarżonego, podlegają zasądzeniu na jego rzecz od Skarbu Państwa (zob. np. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 12 czerwca 2014 r., II AKz 63/14, LEX nr 1474773). Należało zatem przyznać uniewinnionemu koszty dojazdu obrońcy związane z udziałem w rozprawie apelacyjnej.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak na wstępie.

kc

Pouczenie: Na niniejsze postanowienie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego Izby Wojskowej w terminie 7 dni, licząc od daty otrzymania.